

Obsah

Společný jmenovatel? (Úvod Rudolfa Matyse)	5
--	---

Eseje a úvahy

Duchovní vertikálnost Čech	9
Nést od základu (Marginálie o snášenlivosti)	13
Podnám v babylonské věži aneb Prstoklady k postmoderně.	20
Kultura znaku	26
Oběť a její limity.	36
Marginálie o některých mezerách aneb Co se mi už nevešlo do knížky.	41
In ludis veritas	47
Zvířata nevidaná a neslychaná (A chvilková návštěva v několika jejich výběžích).	57
Pod dotekem Morfeovým (Úryvky ze snového glosáře)	72
Generace? Směry? Skupiny?... (Cosi jako předeslání)	83
Glosy o potřebě povznesení	93

Nejen o básnících (Črty a portréty)

Františku Halasovi	105
Meziprůzkum nejbliž šedesátce (Josef Henke)	114
Na dně hloubky složnokvěté (Josef Palivec)	118
Před Ortenovým rodným domem	121
Bůh vyvrhuje vlašné. Zemřel český básník Ivan Diviš	124
Tři životy jedné velké ženy aneb O studnické zemance, restituentce po duchu (Jarmila Kristenová).	128
Básník v temných časech (Vladimír Holan)	137
Vladimír Holan, revue Život a výtvarníci Umělecké besedy	142
Vladimír Holan pro domo mea	148
Vynořování Petra Kabeše	151
Bůh píše rovně křivými čarami (Paul Claudel)	155
Bogdan Trojak	160
Já rostl pro bolest a nikdy neublížil... (aneb O statečné křehkosti Rudolfa Těsnohlídka).	164
Od krajiny her ke hře o smysl aneb Místo nekrologu za Emilem Julišem	170
Václav Daněk – Pokus o gratulaci s nezbytnou předmluvou	175
Milenec všeho subtilního aneb Několik marginálií k Vítu Obrtelovi.	178
Pocť! Pocť! (Bohuslav Reynek)	187
Možek a brus své generace (Antonín Brousek)	194
Na brouskovské klaviatuře (Několik zkusmých prstokladů namísto nekrologu)	197
Ticho, v němž se scelují trosky (Jan Marius Tomeš)	201
Jalenka je dítě slunce (Viola Fischerová)	216
Rozmarný literární hráč? (Pavel Šrut)	222

Literární studie a kritiky

Poezie strmého hledačství (Ivan Jelínek: <i>Kořist</i>)	241
Návrat Kabešovy krajiny (Petr Kabeš: <i>Odklad krajiny</i>)	243
Wernischovo básnivé humorno (Ivan Wernisch: <i>Doupě latinářů</i>)	244
Když smysly v znaky hledí... (Milada Součková: <i>Sešity Josefíny Rykové</i>)	246
Jedna kontinuita, jedna totožnost (Václav Havel: <i>Antikódy</i>)	248
Zed' vzpomínek (Jan Zábrana: <i>Zed' vzpomínek</i>)	250
Poezie hluboké prostoty (Viola Fischerová: <i>Žádušní básně za Pavla Buksu</i>)	252
Jiří Orten – dva návraty (Jiří Orten: <i>Žíhaná kniha; Čechy za oknem smutných duší</i>) . . .	254
Zábrana! (Jan Zábrana: <i>Básně</i>)	257
Slovesnost = dobrodružství (Emanuel Frynta: <i>Zastřená tvář poezie</i>)	259
Otevřené oči básnické paměti (Zdeněk Rotrekl: <i>Němé holubice dále</i>)	261
Lyrika lidské pravdivosti (Jiří Černohlávek: <i>Cestou do Emauz</i>)	263
Kapky, v nichž se zračí oceán (Petr Kabeš: <i>Těžítka</i>)	265
Grušova velká hra o lásku a smrt (Jiří Gruša: <i>Modlitba k Janince</i>)	267
Básníkův stesk ze žalu nesmířeného (Josef Kostohryz: <i>Strmá nenaděj</i>)	269
Volání na poušti z prahu nicoty (Ivan Diviš: <i>Tři knihy; Třesty; Jedna loď</i>)	271
Divišovy dýmy po vnitřních požárech (Ivan Diviš: <i>Teorie spolehlivosti</i>)	274
Podobenství o lodi (Ivan Diviš: <i>Jedna loď (Laura Blair)</i>)	277
Šiktancovy obrazy „zrouhaného“ světa (Karel Šiktanc: <i>Srdce svého nejez</i>)	279
Imaginace jako záchranný pás (Ludvík Kundera: <i>Bez názvu</i>)	281
Prvovýstup na velehoru Hopkins (Gerard Manley Hopkins: <i>Žánik Eurydiky</i>)	283
Nový staronový Wernisch (Ivan Wernisch: <i>Zlatomodrý konec staříčkého léta</i>)	285
Přísné obrazy bezbřehých regulací (Zeno Kaprál: <i>Růžová cesta</i>)	287
Nový Šiktanc – nový zdvih (Karel Šiktanc: <i>Hrad Kost</i>)	288
Cesty do hlubin řeči (Ivan Jelínek: <i>Ex voto</i>)	290
Ivan Diviš o čtvrtstoletí mladší (Ivan Diviš: <i>Noé vypouští krkavce</i>)	292
Krajiny návratů Hanuše Bonna (Hanuš Bonn: <i>Dozpěv</i>)	293
Dodatky... ale nic okrajového! (Jan Halas: <i>Dodatky</i>)	295
Poezie jako nevyhnutelnost (Emil Juliš: <i>Nevyhnutelnosti</i>)	297
Čekal jste Romanci pro křídlovku? (Pavel Šrut: <i>Žlá milá</i>)	300
Poezie sevřená osudem (Marek Stašek: <i>Fasety nebo spirála?</i>)	306
Poezie ticha, dechu a světla (Pavel Kolmačka: <i>Viděl jsi, že jsi</i>)	309
Slavíkova bilance: první míle (Ivan Slavík: <i>Básnické dílo I</i>)	311
Slavíkova básnická bilance: druhá míle (Ivan Slavík: <i>Básnické dílo II</i>)	313
Poezie jako existenciální diagnostika světa (Karel Milota: <i>Gregor</i>)	315
Transcendentály Vladimíra Holana (Vladimír Holan: <i>Transcendentála</i>)	317
Mysterium slova a geometrie významů (Ivan Jelínek: <i>Básně I</i>)	319
Snad nic, snad něco? (Jiří Kolář: <i>Snad nic, snad něco</i>)	322
Strážlivost jako síla (básně) (Jiří Dědeček: <i>Věci po mrtvých</i>)	325
Trhliny v prostoru, těle i řeči... (Miloslav Topinka: <i>Trhlina</i>)	327
Miloš Doležal a jeho restituce času (Miloš Doležal: <i>Čas dýmu</i>)	333
Na cestách od skepse k naději (Jaroslav Med: <i>Od skepse k naději</i>)	336

Jemnost a síla Jana Franze (Jan Franz: <i>Eseje, kritiky, dopisy</i>)	339
Nakazit se světlem (Miloslav Topinka: <i>Hadí kámen</i>)	344
Skvělá rozhlasová hra: Heuréka! (David Drábek: <i>Vykřičené domy</i>)	351
Groteska s mrazením v zádech (Přemysl Rut: <i>Konec dobrý, všechno špatné</i>)	353
Dobře utajený autor (Karel Brušák: <i>Básnické a prozaické dílo</i>)	355
Docela mimořádná kniha! (Jiří Kamen: <i>Kinžál</i>)	359
Probouzení do světla (Nad souborem Miloslava Topinky <i>Probouzení</i>)	366

Z knižních doslovů

Dobývat ticho není jen tak... (Vít Obrtel: <i>Hudba o křehkosti</i>)	375
Vlaštovka, která má geometrické hnízdo? (Vít Obrtel: <i>Vlaštovka, která má geometrické hnízdo</i>)	380
Doslov (Vladimír Vokolek: <i>Oidipovské variace</i>)	394
Vinantovo tažení proti smutku a nicotě (František Vinant: <i>Mlhou tam a zpět</i>)	407
Doslov (František Vinant: <i>Sám sobě napospas</i>)	413
Doslov aneb Nenápadný pokus o filipiku (Václav Daněk: <i>Sestup z hory</i>)	420
Doslov (Václav Daněk: <i>Ž hnoje snů tobě</i>)	428
Subtilní a pevný opravdovec (Jan Mareš: <i>Plavé gesto</i>)	432
Jediná báseň Jany Štroblové (Jana Štroblová: <i>Bylo nebylo – jsme nejsme</i>)	435
Krajiny zakleté do jazyka (Hermor Lilia: <i>Osamělý chodec</i>)	439
Poezie z listu (Zdeněk Hron: <i>Blboun nejapný</i>)	443
Poznámka na závěr (Zdeněk Hron: <i>Sběrný dvůr</i>)	447
Miniatury s přesahy (Zdeněk Hron: <i>Ve víru rorýsů</i>)	449
Pár slov na závěr (William Shakespeare: <i>Hamlet, dánský princ</i> v překladu Zdeňka Hrona)	451
Pokus o doprovod (Pavel Šrut: <i>Nejkrásnější bývají na útěku</i>)	456
Křik, jenž volá šeptem (Jiří Kárnet: <i>Smutný vítěz</i>)	465

Bez záruky

Exekuční zasvěcení (F. X. Šalda stiskl ruku Verlainovi...)	477
Mějme se rádi, proboha! (O jednom básnickém výletu s málem osudným koncem)	480
Noc s plavou bestií	483
Katolický kněz J. D. střílel po nevinném děvčeti	487
„Děkuji vám, pánové!“	490
„Budte zdráv, horale!“ aneb O míči v polévce	494
O jedné nenapsané detektivce a její věštbě	498
O třech básnících, sbližování s lidem a jedné pistoli navrch	502
Malé anekdotárium	508
Co byste do nich možná neřekli	514

O rozhlasové tvorbě a světu médií

O rozhlasových žánrech a koncesionářských poplatcích	521
Kuchaři, číšníci, mluvčí a podavači v českých médiích	523
Hudba? Literatura? Obojí!	525

Slova v éteru (Rozhlas – drama – literatura)	528
Paměť jazyka a média	541
Letmý exkurs do češtiny, hlavně rozhlasové	548
Pár slov o šejkrech a o čtvrtém stupni	550
Něco o anketách a moderátorech	552
Něco na téma mediální gramotnosti.	554
Kudy kam, rozhlase?	556
Vidět – slyšet – číst.	558
Noviny papíru zbavené	560
Dvě podoby jedné nepřírozenosti	562

Fejetony, glosy a příležitostné texty

Manifest kompresionismu	567
O milostné poezii.	574
Něco o výkřicích a něco o kontextech	577
Nová naděje pro gramotnost?	579
O kultuře „politické“, i o té skutečné.	581
O smolenské tragédii a veřejné službě	584
Není pesimismus trochu předčasný?	586
Co hýbe světem?	588
Nesoustavné listování „pravdami“ a náladami.	590

O malířství a fotografii

Zdeněk Strouhal.	595
Nad fotoobrazy Jiřího Hanzlíka.	602
Fotografické obrazy s křídly (Antonín Erich Nový).	605
Melancholie je létavice hudby... (Antonín Erich Nový)	610
Z deníku spisovatele.	616
„Jejich slovo bude učiněno větrem“ (Rozhovor Miloše Doležala s Rudolfem Matysem)	629

<i>Jmenný rejstřík</i>	644
<i>Bibliografie Rudolfa Matyse</i>	657
<i>Ediční poznámka</i>	707